

ՀԱՅԻԿ ԱՐՄՈՒՅՆ

ԱՊԱՏԱԳՐԱԿԱՆ
ԴԱՏԱՎՐՔ
ՌԵՊԻՆԵՐՈՒ

ԳԻՐՋ

/ V

ԵՐԵՎԱՆ - 2013

ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

ՀՀ ԳԱԱ ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏ

ՀՐԱԶԻԿ ՍԻՄՈՆՑԱՆ

ԱԶԱՏԱԳՐԱԿԱՆ ՊԱՅՔԱՐԻ ՈՒՂԻՆԵՐՈՒՄ

ԳԻՐՔ

V

**ԵՐԵՎԱՆ
ԵՊՀ ՀՐԱՏԱՐԱԿՉՈՒԹՅՈՒՆ
2013**

SԴ 941 (479.25)

ԳՄԴ 63.3 (22)

U 504

FUNDAÇÃO CALOUSTE GULBENKIAN

Գրքի տպագրական ծախսերը հոգացել է
ԳԱԼՈՒԽՍ ԿՅՈՒԼ ՊԵՆԿՅԱՆ
Հիմնարկության հայկական բաժանմունքը:
Հեղինակը երախտագիտություն է հայտնում
Հայկական մշակույթի անխոնջ նվիրյալ դոկտոր
ԶԱՎԵՆ ԵԿԱՎՑԱՆԻՆ.
մեզ ընդառաջելու համար:

Սիմոնյան Հրաչիկ

I 504 ԱԶԱՏԱԳՐԱԿԱՆ ՊԱՅՔԱՐԻ ՈՒՂԻՆԵՐՈՒՄ / Հ. Սիմոնյան.
գիրք V. - Եր.: ԵՊՀ հրատ., 2013, 1296 էջ:

Գրքում ներկայացված է Հայկական հարցի վերաբացման
պատմությունը (1912 թ. հոկտեմբեր - 1914 թ. օգոստոս):

ԵՊՀ Գրադարան

ՀՏԴ 941 (479.25)

ԳՄԴ 63.3 (22)

235235

[ISBN] 978-5-8084-1712-0

© Սիմոնյան Հր., 2013

© ԵՊՀ Գրադարան, 2013

ԵՊՀ ԳՐԱԴԱՐԱՆ

ՀՀ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

**ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԻ
ՎԵՐԱԲԱՑՈՒՄԸ ԵՎ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄԸ**

**ՊԱՏԵՐԱՋՄ ԲԱԼԿԱՆՆԵՐՈՒՄ:
ՄՏՈՐՈՒՄՆԵՐ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԻ ՇՈՒՐՃ**

1912 թ. սեպտեմբերի 25-ին (Հոկտեմբերի 8-ին) Փոքր Զերնոգորիան պատերազմ հայտարարեց Թուրքիային: Մի քանի օր անց նրան միացան Բուլղարիան, Սերբիան և Հունաստանը:

Նշված չորս դաշնակից երկրների նպատակն էր. օգտվելով իտալա-թուրքական պատերազմում Թուրքիայի կրած պարտությունից և իրենց համար ստեղծված ռազմաքաղաքական նպաստավոր իրավիճակից՝ Բալկանյան թերակղզին զենքի ուժով վերջնականապես ազատագրել օսմանյան դարավոր բռնակալությունից և իրենց պատմական Հողերը միավորել մայր երկրներին:

Պատերազմն արյունալի բնույթ ընդունեց, որի ընթացքում թուրքերը կրեցին ջախջախիչ պարտություններ: Արդեն իր առաջին շրջանում պատերազմը Թուրքիային ավելի ծանր կորուստներ պատճառեց, քան նա ստացել էր իտալա-թուրքական պատերազմի ողջ ընթացքում:

Կոփվներն էլ ավելի արյունահեղ եղան Հոկտեմբերի երկրորդ կեսին և նոյեմբերի առաջին երկու շարաթներին: Այդ ժամանակահատվածում դաշնակիցները բոլոր ռազմաճակատներում ջախջախեցին թուրքերի հիմնական ուժերը: Սպառնալիքը կախվեց օսմանյան կայսրության մայրաքաղաք Կոստանդնուպոլսի վրա:

ԵՎՐՈՊԱԿԱԿԱՆ պետությունների կառավարությունները,